

**ANALIZA STANU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI
NA TERENIE GMINY WAŁBRZYCH
za 2016 r.**

Wałbrzych, kwiecień 2017 r.

Spis treści

I. Wstęp.....	2
II. Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.....	3
III. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.....	4
IV. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.....	6
V. Liczba mieszkańców.....	8
VI. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbieranie odpadów komunalnych, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.....	9
VII. Ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Wałbrzych.....	10
VIII. Ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy Wałbrzych.....	18
IX. Podsumowanie i wnioski.....	19

I. Wstęp

Zgodnie z art. 9tb ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. w: Dz. U. z 2016 r. poz. 250), na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz rocznego sprawozdania z realizacji zdań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, dokonuje się analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Zgodnie z przywołanym powyżej przepisem analiza obejmuje w szczególności następujące zagadnienia:

- możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
- potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem i recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych;
- liczbę mieszkańców;
- liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbieranie odpadów komunalnych, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Wałbrzych;
- ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy Wałbrzych.

Niniejsza analiza podlega publicznemu udostępnieniu na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu.

II. Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Na terenie gminy Wałbrzych w 2016 r. nie było możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz składowania pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych.

W/w odpady powinny być zagospodarowywane w regionalnych instalacjach przetwarzania odpadów komunalnych, odpowiednio: w instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania – odpady zmieszane, w kompostowni – odpady zielone, pozostałości z sortowania przeznaczone do składowania – na składowisku.

Instalacje – składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne oraz linia sortownicza przy ul. Beethovena w Wałbrzychu - w uchwale wykonawczej do Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami Komunalnymi dla Województwa Dolnośląskiego 2012 wymienione zostały jako instalacje zastępcze odpowiednio do mechanicznego przetwarzania i składowania odpadów w południowym regionie gospodarki odpadami komunalnymi.

Z dniem 31.03.2016 r. w Uchwale nr XX/543/16 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego w sprawie zmiany Uchwały nr XXIV/617/12 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 czerwca 2012 r. w sprawie wykonania Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami Komunalnymi dla Województwa Dolnośląskiego 2012, instalację - linię sortowniczą przy ul. Beethovena w Wałbrzychu ujęto jako jedną z regionalnych instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (MBP) w południowym regionie gospodarki odpadami komunalnymi.

Uchwałą NR XXIX/934/16 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 22 grudnia 2016 r. w sprawie uchwalenia Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego 2016-2022 przyjęto Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego 2016 – 2022 wraz z załącznikiem Planu inwestycyjnego. Natomiast Uchwałą NR XXI/935/16 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 22 grudnia 2016 r. w sprawie wykonania Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego 2016-2022 określono sposób wykonania w/w Planu, w tym wskazano regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych w poszczególnych regionach gospodarki odpadami, gdzie instalację MBP przy ul. Beethovena w Wałbrzychu wymieniono jako jedną z instalacji regionalnych regionu południowego.

Uzyskanie statusu RIPOK dla instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów stworzyło gminie Wałbrzych warunki do inwestowania i rozbudowy istniejącej instalacji sortowniczej o system biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (kompostowanie i stabilizacja).

W 2016 r. istniejąca instalacja do mechanicznego przetwarzania odpadów była stopniowo rozbudowywana (i w 2017 r. nadal będzie rozbudowywana) w celu uzyskania kompletnej instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania, spełniającej wymagania i standardy RIPOK.

W 2016 r. zgodnie z zapisami w/w Planu odpady zmieszane, zielone oraz pozostałości z sortowania przeznaczone do składowania przekazywane były do regionalnych instalacji przetwarzania na terenie regionu południowego – w Ścinawce Dolnej i w Świdnicy.

W 2017 r. zostanie uruchomiona kompletna instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów przy ul. Beethovena w Wałbrzychu.

III. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Inwestycje związane z gospodarką odpadami komunalnymi zrealizowane w 2016 roku służyć mają udoskonaleniu systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na obszarze gminy Wałbrzych.

W 2016 r. w dużej mierze udało się zrealizować jedną z najważniejszych potrzeb inwestycyjnych, tj. rozbudowę i dostosowanie instalacji do mechanicznego przetwarzania odpadów zlokalizowanej przy ul. Beethovena do wymogów stawianych instalacjom regionalnym. Inwestycja realizowana jest przez spółkę miejską, tj. Miejski Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o.

W dalszym ciągu jednak istnieje potrzeba udoskonalania zwłaszcza części mechanicznej instalacji MBP.

Własna instalacja regionalna stworzy gminie możliwość wpływania na ceny zagospodarowania odpadów komunalnych, jak również może zapewnić gminie obniżenie ceny usługi odbioru i zagospodarowania odpadów dla gminy (poprzez zmniejszenie kosztów transportu oraz stworzenie możliwości ogłoszenia przetargu wyłącznie na odbieranie odpadów ze wskazaniem własnej instalacji firmie odbierającej). Byłaby to szansa na zbilansowanie wpływów z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z kosztami ponoszonymi przez gminę na odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych, które obecnie przewyższają wpływy z opłat pobieranych od mieszkańców.

Znaczącą potrzebą inwestycyjną, zapewniającą wypełnienie przez gminę obowiązku wynikającego z art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach jest budowa drugiego punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK) przy ul. Beethovena, gdzie w 2016 r. nadal funkcjonował punkt o charakterze zastępczym. Kompletny PSZOK przy ul. Beethovena zapewni wygodny dostęp i możliwość pozbycia się odpadów problemowych dla mieszkańców z południowego sektora gospodarowania odpadami komunalnymi.

W 2016 r. na terenie gminy działał również uruchomiony 10 grudnia 2015 r. punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych przy ul. Stacyjnej – łatwo dostępny szczególnie dla mieszkańców sektora północnego.

Utworzenie i prowadzenie punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych powierzono MZUK Sp. z o. o.

Punkty selektywnej zbiórki odpadów komunalnych są to miejsca, do których każdy mieszkaniec Wałbrzycha może dostarczyć opady segregowane, takie jak papier i tektura, tworzywa sztuczne, szkło, opakowania wielomateriałowe oraz tzw. odpady problemowe:

- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- zużyte baterie i akumulatory,
- odpady budowlane i rozbiórkowe,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- zużyte opony z rowerów, motocykli, samochodów osobowych,
- chemikalia i opakowania po chemikaliach,
- przeterminowane leki,
- odpady odzieży i tekstyliów,
- odpady zielone,
- odpady niebezpieczne powstające w gospodarstwie domowym (np. świetlówki, termometry rtęciowe, puszki po farbach, rozpuszczalnikach).

IV. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Średni miesięczny koszt kompleksowej usługi odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z terenu gminy Wałbrzych w 2016 r. (w tym odzysk, recykling, unieszkodliwianie) wynosił 1 832 052,28 zł.

Całkowity poniesiony koszt świadczenia usługi odbierania i zagospodarowania odpadów w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. to 21 984 627,35 zł. Zestawienie prezentuje tabela nr 1.

W porównaniu do 2015 r. wydatki na odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych w 2016 r. wzrosły o 4 151 667,35 zł, co przede wszystkim spowodowane było włączeniem do gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne. Konieczność obsługi większej liczby nieruchomości automatycznie wpłynęła na zwiększenie ilości odbieranych i zagospodarowywanych odpadów. Ponadto większe wydatki podyktowane były wyższą ceną oferowaną przez firmę odbierającą odpady.

Tabela 1. Koszty poniesione na odbieranie, odzysk, recykling i unieszkodliwianie odpadów komunalnych w 2015 i 2016 r. (umowa na odbieranie i zagospodarowanie odpadów)

Okres	Koszt poniesiony	
	2015 r.	2016 r.
1 miesiąc	1 486 080,00 zł	1 832 052,28 zł*
1 rok	17 832 960,00 zł	21 984 627,35 zł

**wartość uśredniona*

Źródło: materiały własne

W chwili obecnej wpływy z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie pokrywają kosztów ponoszonych na funkcjonowanie systemu. Zestawienie kosztów usługi odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych oraz miesięcznych przypisów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Zestawienie kosztów usługi odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych oraz przypisów opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2016 r.

Miesiąc	Wartość faktury [zł]	Przypis opłaty [zł]
styczeń	1 736 219,34	1 535 237,50
luty	1 735 857,00	1 530 630,70
marzec	1 985 434,20	1 545 401,20
kwiecień	1 894 050,54	1 546 336,20
maj	1 936 538,28	1 553 614,20
czerwiec	1 935 574,38	1 587 498,00
lipiec	1 802 478,96	1 548 972,00
sierpień	1 956 148,92	1 550 097,00
wrzesień	1 885 778,28	1 555 847,00
październik	1 885 522,86	1 550 077,00
listopad	1 674 689,30	1 522 736,00
grudzień	1 556 335,29	1 514 971,00
Razem	21 984 627,35	18 541 417,80

Źródło: materiały własne

Niedopłata wynika głównie ze znacznie mniejszej liczby osób wykazanych w złożonych deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości zamieszkanymi (na dzień 31.12.2016 r. 95 735 mieszkańców), aniżeli z prognozy GUS przyjętej do szacowania stawki opłaty dla nieruchomości zamieszkanymi w 2013 r., jak również z bardzo wysokiej ceny usługi odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych świadczonej do końca października 2016 r. przez firmę Alba Dolny Śląsk Sp. z o.o.

Do zbilansowania systemu nie przyczyniło się nawet objęcie odbiorem i zagospodarowaniem, odpadów z nieruchomości niezamieszkanymi.

Od listopada świadczenie w/w usługi, zgodnie z udzielonym zamówieniem publicznym przejęła firma P.H.U. Komunalnik Sp. z o.o. z/s we Wrocławiu. Firma zaoferowała zdecydowanie niższą niż Alba cenę za odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Wałbrzycha, co stanowi szansę na obniżenie kosztów funkcjonowania systemu co najmniej do końca obowiązywania zwartej umowy, tj. do 30.06.2019 r.

Dodatkowym kosztem dla gminy, związanym z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi są koszty administracyjne ponoszone głównie w związku z zatrudnieniem pracowników nadzorujących system, które w 2016 r. wyniosły 489 511,30 zł (wg danych pozyskanych z Biura Spraw Pracowniczych), a także koszty funkcjonowania zastępczego punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych przy ul. Beethovena – 207 397 zł oraz punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych przy ul. Stacyjnej – 259 620 zł, jak również koszty obsługi i odbioru przeterminowanych leków z aptek na terenie miasta w wysokości 11 629,78 zł oraz edukacji ekologicznej w kwocie 44 743,69 zł (wkład własny gminy).

Łączny koszt edukacji w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi w 2016 r. wyniósł 88 743, 69 zł, z czego 44 000 zł stanowiła dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarko Wodnej.

Łączne koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi poniesione przez gminę Wałbrzych w roku 2016 wyniosły 22 997 529,12 zł. Zestawienie w/w kosztów prezentuje tabela 3.

Tabela 3. Koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Wałbrzycha w 2016 r.

Składniki kosztów systemu	Koszt [zł]
Koszty odbierania i zagospodarowania	21 984 627,35
Koszty funkcjonowania PSZOK	467 017,00
Odbiór przeterminowanych leków z aptek	11 629,78
Edukacja ekologiczna*	44743,69
Koszty administracyjne	489 511,30
Razem	22 997 529,12

**wkład własny gminy*

Źródło: materiały własne

Na skutek wysokich kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi niedobór środków z tytułu opłaty „śmieciowej” w 2016 r. wyniósł ok. 4 456 111,32 zł.

V. Liczba mieszkańców

Według danych z Biura Ewidencji Ludności Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu, na dzień 31.12.2016 r. w Wałbrzychu zameldowanych było 107 653 mieszkańców. Dane te znacząco odbiegają od podawanych przez GUS. Wg GUS liczba ludności Wałbrzycha na dzień 30.06.2016 r. wynosiła 114 930 (w okresie przygotowywania analizy, GUS nie opublikował danych wg stanu na dzień 31.12.2016 r.).

VI. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy na odbieranie odpadów komunalnych, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

Uchwałą Nr XV/200/2015 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne postanowiono objąć gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi nieruchomości niezamieszkałe (przedsiębiorstwa, szpitale, hotele, pensjonaty, obiekty użyteczności publicznej, szkoły, przedszkola itp.), za wyjątkiem:

- 1) wielkopowierzchniowych obiektów handlowych tj.: obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży przekraczającej 400 m²;
- 2) podmiotów prowadzących działalność produkcyjną na terenie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej;
- 3) terenów zielonych użytku publicznego (parków, skwerów, pasów drogowych dróg publicznych);
- 4) cmentarzy komunalnych i parafialnych.

Właściciele nieruchomości wyłączeni z systemu gospodarowania odpadami komunalnymi podlegają systematycznym kontrolom prowadzonym przez Straż Miejską na zlecenie Biura Infrastruktury i Nieruchomości.

W 2016 r. nie stwierdzono przypadków, w których gmina musiałaby podejmować działania, o których mowa w art. 6 ust. 6 – 12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, tj.:

- organizować odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umów na odbieranie odpadów komunalnych;
- wydawać decyzje ustalające obowiązek uiszczenia, wysokość, terminy uiszczenia opłat oraz sposób i terminy udostępniania pojemników w celu odbierania odpadów od tych właścicieli.

VII. Ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Wałbrzych

W 2016 r. całkowita ilość zebranych odpadów komunalnych na terenie gminy Wałbrzych według danych przekazanych w sprawozdaniach przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości wyniosła 37 235,009 Mg, co daje w przybliżeniu 346 kg odpadów produkowanych przez jednego mieszkańca rocznie.

W 2016 r. kontynuowano model systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zakładający selektywną zbiórkę z podziałem na główne frakcje, takie jak: odpady zmieszane (pozostałe z wysegregowania innych frakcji), zmieszane odpady opakowaniowe, butelki PET, odpady opakowaniowe z papieru i tektury, odpady opakowaniowe ze szkła. W okresie od początku kwietnia do końca października odbierano selektywnie zebrane odpady zielone.

W dalszym ciągu selektywnie zbierano odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny – w ramach organizowanych akcji „Wywalamy graty z chaty” oraz w punktach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych i cokwartalnych akcji zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

W tabeli 4. zestawiono ilość odpadów odebranych z terenu gminy Wałbrzych w latach 2015 i 2016. Zauważalne jest wyraźne zwiększenie ilości odpadów komunalnych odebranych w 2016 r, co wynika z faktu włączenia do gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi nieruchomości niezamieszkałych, na których wytwarzane są odpady komunalne.

Tabela 4. Ogólna ilość odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości w 2015 i 2016 r. (bezpośrednio z nieruchomości i w PSZOK)

Rok	Ilość odpadów [Mg]
2015 r.	34 455,900
2016 r.	38 029,020

Źródło: sprawozdania i informacje podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości na terenie gminy Wałbrzych

Ilości poszczególnych frakcji odpadów odebranych z terenu Wałbrzycha w 2015 i 2016 r. - bezpośrednio od właścicieli nieruchomości oraz z punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych - w podziale na rodzaje odpadów wg kodów prezentuje tabela 5.

W 2016 r. zauważalny jest wzrost zainteresowania punktami selektywnego zbierania odpadów wyrażony większą ilością odpadów odebranych przez te punkty w 2016 r. Przyczyną tego

może być zwiększenie dostępności PSZOK – zwłaszcza fakt uruchomienia pod koniec 2015 r. punktu przy ul. Stacyjnej, do którego wygodny dostęp uzyskali mieszkańcy sektora północnego, jak również większa świadomość mieszkańców w zakresie potrzeby prawidłowego postępowania z odpadami.

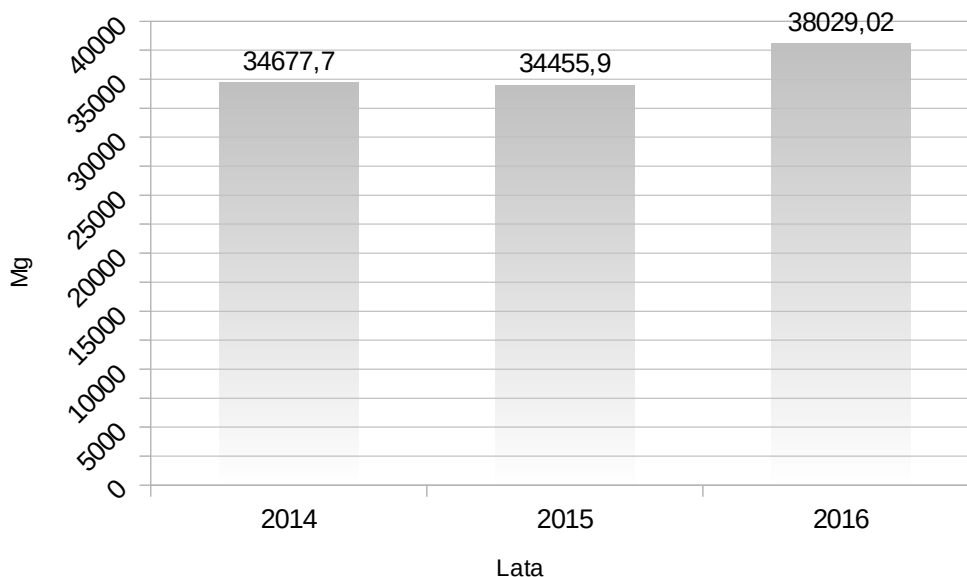
Tabela 5. Ilość poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości z terenu gminy Wałbrzych oraz zebranych w PSZOK w 2015 i 2016 r.

Kod odpadu	Rodzaj odpadu wg kodu	Ilość [Mg]			
		Odebrane od właścicieli z terenu nieruchomości		Zebrane w PSZOK	
		2015	2016	2015	2016
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	29078,30	30 573,390	-	-
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	1686,40	2220,58	-	-
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	647,30	606,550	0,8	4,840
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	860,50	1004,901	-	-
15 01 07	Opakowania ze szkła	1064,00	1852,602	-	-
15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	-	-	-	0,092
20 0101	Papier i tektura	-	1,204	-	3,194
200121*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	-	-	-	0,03
200139	Tworzywa sztuczne	-	-	-	1,670
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	268,50	449,380	58,7	139,040
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	5,70	-	-	-
20 01 10	Odzież	-	-	2,7	-
20 01 33*	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory	-	-	-	0,054

	zawierające te baterie				
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	1,40	6,100	2,5	15,090
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	2,60	4,800	1,5	3,050
20 01 32	Leki inne niż wymienione z 20 01 31	2,20	2,097	-	0,026
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	1,20	5,800	-	-
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	328,90	430,330	102,7	164,480
16 01 03	Zużyte opony	-		1,8	14,380
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	281,10	335,420	57,1	-
17 01 02	Gruz ceglany		1,500	-	-
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	-	-	-	185,700
17 02 02	Szkło	-	-	-	2,720
Suma [Mg]		34 228,1	37 494,654	227,8	534,366

Źródło: sprawozdania i informacje podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości na terenie gminy Walbrzych

W porównaniu do lat poprzednich, w 2016 r., w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zebrano większe ilości odpadów komunalnych. Tendencję obrazuje wykres 1.

Wykres 1. Zmienność ilości zebranych odpadów komunalnych z terenu gminy Walbrzych w latach 2014-2016

W latach 2014 i 2015, kiedy odbiorem odpadów przez gminę objęte były tylko nieruchomości niezamieszkałe ilości odpadów oscylowały wokół zbliżonych wartości. W 2016 r. w związku z włączeniem do gminnego systemu nieruchomości niezamieszkałych ilość odpadów odebranych i zagospodarowanych wzrosła o 3 573,12 Mg w porównaniu do 2015 i o 3351,32 Mg w porównaniu do 2014 r.

Tendencję wzrostową można zauważyć również analizując ilości selektywnie odebranych odpadów komunalnych, takich jak pozostałe odpady opakowaniowe, opakowania ze szkła, opakowania z papieru i tektury, odpady wielkogabarytowe, odpady zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpady z remontów, czy zużyte opony.

Ilości poszczególnych odpadów selektywnie odebranych w 2016 r. przedstawia tabela 6.

Tabela 6. Ilości selektywnie zebranych/odebranych odpadów komunalnych z terenu gminy Wałbrzych w latach 2013 – 2016

Rodzaje odpadów	Lata			
	2013	2014	2015	2016
Opakowania z tworzyw sztucznych	451,7	850,5	648,1	611,39
pozostałe odpady opakowaniowe	-	-	1686,4	2220,58
Opakowania ze szkła	588,6	892,3	1064	1852,602
Opakowania z papieru i tektury	759,1	914,3	860,5	1004,901
Odpady wielkogabarytowe	201,96	495,6	431,6	594,81
Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	8,7	11,2	9,2	29,04
odpady z remontów	334,6	199,9	338,2	522,62
zużyte opony	5,1	2,8	1,8	14,38

Źródło: sprawozdania podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości składane w latach 2013-2015

Porównując efektywność selektywnej zbiórki odpadów w 2015 i 2016 r. zaobserwowano zwiększenie efektywności prowadzonej segregacji. Udział odpadów segregowanych w ogólnej masie odebranych odpadów komunalnych w 2015 r. wyniósł 11,30%, natomiast w 2016 r. 19,60 %.

W 2016 r. zorganizowano dwukrotnie zbiórkę odpadów wielkogabarytowych pod nazwą: „Wywalamy graty z chaty” oraz cztery razy zbiórkę zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Ponadto dążąc do zwiększenia efektywności selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, w 2016 r., podobnie jak w latach ubiegłych, prowadzono dalszą edukację mieszkańców Wałbrzycha w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

W celu realizacji programu edukacji w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi przygotowany został wniosek do WFOŚiGW na realizację zadania pn „Myśląc o jutrze, segregujemy dzisiaj”. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 88 743,70 zł.

Głównym celem realizowanego w 2016 r. programu edukacji ekologicznej było wspieranie rozwoju ekologicznego społeczności lokalnej. W ramach w/w zadania zrealizowano poniższej scharakteryzowane działania.

1. Warsztaty o tematyce ekologicznej

Warsztaty edukacyjne zostały przeprowadzone w 31 placówkach przedszkolnych na terenie miasta Wałbrzycha. Łącznie w warsztatach uczestniczyło ponad 2000 dzieci. Każdy uczestnik warsztatów otrzymał przypinkę - medal ze znakiem recyklingu oraz bawełnianą torebkę z pisakami. Każde przedszkole biorące udział w warsztatach otrzymało puzzle oraz grę edukacyjną.

2. Informacje prośrodowiskowe w lokalnych mediach

Informacje w mediach miały za zadanie promowanie idei segregacji odpadów,

prawidłowego postępowania z odpadami, ochrony środowiska naturalnego oraz promowanie Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Skierowane były do wszystkich grup wiekowych mieszkańców.

Specyfikacja podjętych działań:

- wyprodukowano spot statyczny 10 sekundowy;
- wyprodukowano i wyklejono papierową tablicę na 4 nośnikach typu billboard, dot. PSZOK;
- przygotowany został artykuł sponsorowany o przeprowadzanej kampanii oraz o PSZOK;
- w lokalnej gazecie pojawiały się publikacje tekstów sponsorowanych na temat prawidłowego postępowania z odpadami, zasad segregacji itp.;
- przez okres 6 miesięcy w radio RMF MAXX emitowane były audycje radiowe, dot. edukacji ekologicznej mieszkańców miasta Wałbrzycha.

3. „Gadżety” ekologiczne

W ramach kampanii - w PSZOK - przy ul. Stacyjnej i ul. Beethovena rozdawane były bawełniane torby ekologiczne. Warunkiem otrzymania torby było dostarczenie do wybranego PSZOK na terenie miasta Wałbrzycha dowolnej ilości posegregowanych odpadów komunalnych.

4. Przedłużono udostępnianie aplikacji mobilnej „Kiedy Wywóz”

Najważniejsze funkcje aplikacji:

- udostępnienie harmonogramów wywozu różnych rodzajów odpadów(papier, szkło, butelki PET, odpady zmieszane, pozostałe odpady opakowaniowe),
- udostępnienie informacji o zbiórkach okazjonalnych (np. akcja „Wywalamy graty z chaty”, poświęteczna zbiórka choinek itp.),
- informacja o PSZOK (gdzie się znajduje, co można oddawać),

Ponadto aplikacja oferuje szereg dodatkowych funkcji edukacyjnych.

Edukacja ekologiczna mieszkańców bez wątpienia systematycznie wpływa na wzrost ich zaangażowania w selektywną zbiórkę na terenie Wałbrzycha, w związku z czym, jak dotychczas osiągnięte są poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, a także poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła oraz poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji

przekazywanych do składowania, a także sposób ich obliczania, zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r. poz 676). Zgodnie z załącznikiem do w/w rozporządzenia dla kolejnych lat określone zostały poziomy jak w tabeli 7. W tabeli 7. wskazano również poziomy osiągnięte na terenie Wałbrzycha w okresie od 16 lipca 2013 r. do 2016 r.

Osiągnięty w latach 2014- 2016 poziom ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania wynoszący 0% wynika z faktu, że niesegregowane odpady komunalne w całości zostały poddane innym niż składowanie procesom przetwarzania.

Tabela 7. Poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. [%]- lata 2013-2020.

Poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. [%]								
Rok	16 lipca 2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	16 lipca 2020
Dopuszczalny	50	50	50	45	45	40	40	35
Osiągnięty przez gminę Wałbrzych *	19,2	0	0	0	-	-	-	-

*Źródło: sprawozdania Prezydenta Miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za lata 2013, 2014,2015, 2016 r.

Poziomy recyklingu wymagane od gmin w odniesieniu dla poszczególnych rodzajów odpadów, a także sposób ich obliczania zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 645).

Zgodnie z przedmiotowym rozporządzeniem, dla kolejnych lat określone zostały poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła wykazane w tabeli 8, gdzie wykazano również poziomy osiągnięte w okresie od lipca 2013 r. do 2016 r. przez gminę Wałbrzych.

Tabela 8. Poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła

	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia [%]							
	16 lipca 2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	16 lipca 2020
Wymagany	12	14	16	18	20	30	40	50
Osiągnięty przez gminę Wałbrzych *	9,3	19	31	26	-	-	-	-

*Źródło: sprawozdania Prezydenta Miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za lata 2013, 2014, 2015, 2016 r.

W tabeli 9 wykazano wymagane w/w rozporządzeniem poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami, innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych, a także poziomy osiągnięte przez gminę Wałbrzych od lipca 2013 r. do 2016 r.

Tabela 9. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych

	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami [%]							
	16 lipca 2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	16 lipca 2020
Wymagany	36	38	40	42	45	50	60	70
Osiągnięty przez gminę Wałbrzych *	99,9	100	100	99	-	-	-	-

*Źródło: sprawozdania Prezydenta Miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za lata 2013, 2014, 2015, 2016 r.

Zarówno poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, jak i poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w 2016 r., został osiągnięty i wyniósł odpowiednio 26 % i 99 %.

Pomimo większej efektywności selektywnej zbiórki, zauważalny jest nieznaczny spadek poziomu odzysku w stosunku do 2015 roku z uwagi na fakt, że część odpadów przeznaczonych do odzysku i recyklingu czasowo zmagazynowano i nie można było ich uwzględnić w obliczeniach. Zmagazynowane odpady, po przekazaniu ich do odpowiednich instalacji, zostaną ujęte w obliczeniach poziomów w kolejnym okresie sprawozdawczym.

VIII. Ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy Wałbrzych

Ilości odpadów komunalnych zmieszanych, odpadów zielonych zebranych na terenie gminy Wałbrzych w 2016 r. oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania powstałych w instalacjach do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów zestawiono w tabeli 10.

Tabela 10. Ilości odpadów zmieszanych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odebranych z terenu gminy Wałbrzych

Kod odpadu	Rodzaj odpadu wg kodu	Ilość [Mg]
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	30 573,390
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	588,420
19 12 12	Pozostałości z sortowania przeznaczone do składowania	0

Źródło: sprawozdania podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości składane w 2016 r.

IX. Podsumowanie i wnioski

Na podstawie opracowanej „Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Wałbrzych w 2016 r.” ustalono poniższe wnioski.

1. Wdrożony system gospodarowania odpadami komunalnymi w zakresie świadczenia usługi odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych i nadzoru nad tymi działaniami w 2016 r. funkcjonował w sposób prawidłowy, czego wyrazem są osiągnięte przez gminę ustalone rozporządzeniem Ministra Środowiska poziomy ograniczania masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania oraz poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła oraz innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.
2. Włączenie do systemu większości nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne przyczyniło się do większego uszczelnienia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (wylimitowanie przepływu odpadów z terenu nieruchomości niezamieszkałych nie objętych odbiorem przez gminę do systemu gminnego).
3. Prowadzone działania edukacyjne w zakresie prawidłowej segregacji przyniosły zamierzony efekt, czego odzwierciedleniem jest wzrost efektywności segregacji w stosunku do 2015 r.
4. Priorytetowym zadaniem dla gminy Wałbrzych na następne lata jest dalsze uświadamianie mieszkańców w zakresie ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz poprawnego ich segregowania.
5. Wybór nowego, tańszego wykonawcy świadczącego usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych pozwoli obniżyć koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi i zmniejszyć różnicę pomiędzy wydatkami ponoszonymi na działanie systemu a wpływami z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
6. Celem gminy w zakresie prowadzonych inwestycji w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi jest uruchomienie regionalnej instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów oraz budowa docelowego punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych przy ul. Beethovena.
7. Gmina planuje dalsze doskonalenie i dostosowywanie systemu do obowiązujących przepisów prawnych.